

Het Uitzicht

Dorpskomedie

door

GERT FOKKENS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET UITZICHT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GERT FOKKENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2008 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Geer Schermer - verteller

Bas de Hors - boer

Cora de Hors - boerin

Kees van Karspel - wethouder, werkloos

Lien Wiering - onderwijzeres

Annet van Engeren - journaliste

DECOR:

Er is een toneeltje. Het liefst met een gordijn ervoor. Als het gordijn openschuift wordt een interieur zichtbaar: een tafel met drie stoelen, een orgel, een telefoon, een klok, een radio en een raam met wisselend uitzicht.

Dat interieur kan verschillende ruimtes voorstellen:

- de kamer van de verteller met uitzicht op de polder
- de keuken van de boerderij met uitzicht op grasland
- de werkkamer van de wethouder zonder uitzicht, maar met een naar beneden getrokken rolgordijn
- de woonkamer van Annet van Engeren in een molen met uitzicht op een rimboe met een molenwiek

Kortom: het uitzicht bepaalt het interieur.

De aard van de ruimte wordt verder bepaald door het ritme en de toon van de klok, die in elk interieur anders klinkt. Tafel en stoelen kunnen verschoven worden.

Daarnaast is er een pad dat voert naar een tweede locatie in de zaal: de speeltafel, waaruit vergroot of verkleind beelden uit het dorp tevoorschijn komen. De speeltafel kan bijvoorbeeld zijn:

- een biljart
- een tafeltennistafel
- een grasland waarop een hooimachine rijdt
- een vliegveldje waar een sproeivliegtuigje opstijgt en landt
- een molen
- een kermis
- een hobbytafel met een huisje van luciferhoutjes
- een grasland met een tent er op
- een schoollokaal waar muziek gemaakt wordt.

Gedurende het stuk klinkt bij vlagen muziek. Soms een muzikaal thema, waarop gezongen kan worden.

Beeld 1

Muziek. Bas, Cora, Kees, Lien en Annet trekken de zaal door en spelen en zingen een feestlied op Broekdijk 600. Het thema van het lied zal gedurende het stuk in verschillende toonaarden te horen zijn. Op het toneel zit Geer achter zijn orgel. Het uitzicht laat een polderlandschap in het donker zien. Geer speelt een heel ander thema dan de anderen. Af en toe duikt in zijn spel echter ook hèt thema op en dan licht het polderlandschap op.

De muziek in de zaal verstomt. Het tikken van de klok wordt hoorbaar.....

GEER: Dames en heren..... dames en heren, mag ik wat stilte..... dat is te zeggen..... mag ik, mag ik effe aandacht... *(Geer kijkt de zaal in. Ziet het publiek. Hèt thema komt op)* STILTE. *(de muziek zwijgt)* U hoeft mij niets te vertellen... Waar komt u voor? Door wie bent u gezonden?... Zij hè, zij....ja,ja... Er ontsnapt mij niets. Geen ene plaag.... *(Geer speelt op zijn orgel en weer duikt hèt thema in zijn spel op en wordt het buiten lichter. Geer bezweert)* Stilte. *(de muziek houdt op. Buiten donker. Geer stapt bij het orgel weg. Hij is ineens veel vriendelijker)* Ja eigenlijk....ik wil er wel wat van zeggen, vanzelf, maar het is niet zo...ik sta der buiten...het is niet zo dat ik er iets mee uitstaande heb....dat niet....nooit. Ik heb er nooit wat mee uitstaande gehad hierzo, nooit, eigenlijk nooit. Ik heb altijd m'n eigen pad kenne volgen....begrijpt u.... *(de muziek komt weer op, buiten weer lichter, maar Geer wuift het meteen driftig weer weg)* Afijn. *(hij loopt naar het raam. Het polderlandschap is nu weer schemerig)* Ja mooi hè.... wonderbaarlijk mooi...da's dan toch 't voorrechtige van op de dijk te wonen en te wezen....dat benne van die dingen. Overdag zie je hierzo zowat de gehele polder voor je. Leeg land. Ik houd ervan... Leegte. Stilte.

Da's dan van mij daarzo en daar verderop, ja je ken het haast niet meer zien, da's van Bas de Hors. Aardappels tot aan de kim. En dan heeft ie ook nog gras, maar da's aan de andere kant van de dijk, achteraan Broekdijk. Daar woont ie, dus zodoende heeft ie de koeien bij huis, da's ook makkelijker vanzelf, of makkelijker....

Erreg hè, wat hem gebeurd is, verschrikkelijk, ik vind het verschrikkelijk, ik vind het verschrikkelijk erreg.....

U zwijgt maar stil...Ik kan het ook niet helpen. *(Geer snuift.....)* De drek.... *(weer de muziek en het oplichten buiten, maar nu nog korter. Nonchalant wuift Geer de muziek weer weg)* Afijn. *(hij loopt naar de*

zaal) U ken het krijgen zoals u het hebben wil. *(hij wijst)* Da's de boerderij van de Hors daarzo, die witte luiken, of is het te donker, naast die molen met die rimboe derom.....

Da's 't mooie deraan, dat je 't geheel... heel Broekdijk ken je hierzo overzien... Overzicht. Ik hou dervan. Ik bemerk alles.

Of dat de wind zuidwest waait. Elk zuchtje blaast dan tegen de dijk. Elk gerucht. Een hond die blaft. Een vrouw die niest. Een kind... wat dat je maar wil.... Ik verneem alles....

U zegt niet veel hè?

Er valt anders wel vaker stilte hierzo. Maar nooit geen lege stilte hè, nooit. Het blijft maar malen....alsmaar malen... *(hij wuift nu driftig zonder dat de muziek opgekomen is. Pakt dan een fles en een glas van tafel en schenkt die in. Biedt het publiek het glas aan)*

Zellef gestookt. Ook een slokje? Eén slokje?..... Echt niet?.... *(hij lacht smakelijk, maar eigenaardig. Drinkt zelf ook niet)*

Het heeft hier nog z'n vaste tred behouden. Dat is te zeggen..... tot dan toe hè, tot dan toe..... verschrikkelijk...

Daarna niet meer, maar daarvoor.... Z'n vaste tred.

Elleke vrijdagavond....ik noem maar 'ns wat.... gepermitteerd?..... elke vrijdagavond stond Bas de Hors aan 't biljart in 't Zwaantje met Van Karspel. Steevast elke vrijdagavond stonden ze daarzo, al vanaf hun jonge jaren hè, biljarten en wat kletsen....Nou ja niks bijzonders vanzelf....over koetjes en kalfjes.

Beeld 2

Een biljart. Kees van Karspel staat klaar om te stoten. Bas de Hors laat een boer.

BAS: Scharretjes. *(Kees stoot en mist)*

KEES: Bas, Bas, Bas..... ken je weer niet gewoon winnen? *(Bas is wat afwezig. Maakt geen aanstalten te stoten)* Pilsje?

BAS: Even niet. *(Kees kijkt hem verbaast aan)* Beetje koppijn. *(hij beseft ineens dat hij aan de beurt is)* O sorry. *(hij buigt zich moeizaam voorover en richt en richt)*

KEES: Nou jullie zijn wel een stelletje krakkemikken zeg, jij je rug en je kop nou ook nog.

BAS: Cora voelt zich gewoon niet zo lekker de laatste tijd. Het laatste jaar eigenlijk al. *(hij blijft maar richten. Bedenkt zich plotseling en trekt z'n trui uit)* Ze heeft hem net even te krap gebreeën en dan is meteen de rek eruit. Hij kriebelt nog als de nete ook. *(hij richt weer.....)* Dat is al begonnen toen Evert naar school ging. *(en stoot)*

KEES: Ja dan krijg je dat.

BAS: Opeens een pakje per dag. En ze leest zich te pletter. Allemaal van die romannetjes.

KEES: Heeft Ellie ook gehad.

BAS: Ellie ook?

KEES: Ik hoorde anders...

BAS: Ellie ook. Nee dat wist ik niet van Ellie....O sorry, wat wou je zeggen?

KEES: Nou niks. Gewoon. Ik hoorde dat Cora een winkel of zo wou beginnen met die...

BAS: Annet.

KEES: Dus dat klopt toch wel.

BAS: Wie zei dat dan?

KEES: Weet ik veel. Gewoon.

BAS: Wordt er over geluld?

KEES: Nou je legt ze wel neer vanavond zeg. *(Bas laat wederom een boer)*

BAS: Scharretjes.

KEES: Ze spartelen tegen.

BAS: Ze zeggen dat vis licht verteerbaar is.

KEES: Maar niet met kwik.

BAS: M'n maag gaat tekeer.

KEES: Is er een dokter in de zaal?....

BAS: Maar wat zou jij der nou van vinden? *(Kees kijkt hem onbegrijpend aan)* Zo'n winkel. Wol en kleding geloof ik wil ze.

KEES: Ik weet niet. Misschien dat 't loopt.

BAS: Nee maar wat vind je der nou van? Als Ellie zoiets dee.

KEES: Nou dan kon'k haar mooi helpen..... Ja wat wil je dat ik zeg Bas: oppassen, zometeen is Cora de baas in huis....

BAS: Voor je 't weet begint Ellie ook.

KEES: Ellie doet zoiets niet.

BAS: Nee.

KEES: En van Cora moet ik het ook nog zien. Je kan beter over de korte band en dan zo...

BAS: Ik ga der maar eens vroeg te bed..... *(even zwijgend doorbiljarten)* Als ze maar niet denken dat ze 't voor het geld moet doen.

KEES: Vast. Dat denken ze vast: die Bas die ken het zeker ook niet langer rooien nou. Die stuurt z'n vrouw de boer op.

BAS: Verdomme. *(Kees lacht)* Ah je lult maar wat. Je krijgt nog er eens een keu op je kanis. Ja maar toch...Ik weet niet wat het is. 't Is net of je – ja het klinkt misschien wat eigenaardig maar of je je aardappels gepoot hebt en je heb ze der net in en verdomd, je weet gegarandeerd dat er schimmelluis op komt, gegarandeerd, terwijl er nog niks boven is. Daar lijkt het op.

KEES: Dan spuit je toch.

BAS: Ja dan spuit je.....maar met welk middel?

KEES: Nou je ken gaan zeuren, je ken proberen der in 't gareel te douwen, je ken... je ken der slaan als dat niet helpt, maar je ken der ook niks aan doen. Laat haar. Ja gewoon. Ik weet niet. Misschien doet ze er geen kwaad aan ook.

BAS: Ja jij hebt makkelijk praten met Ellie.

KEES: Laat ze lullen. Dat hou je toch niet tegen..... *(er wordt weer even zwijgend doorgebiljart)*

BAS: Vroeger....ik bedoel ze heeft zich toch ook rot gewerrekt toen ze hier net was. Zelfs m'n vader – ja hij zei het niet.....

KEES: Mij wel. Hij zei der eens tegen mij: die Cora wordt waarachtig nog boerin als 't zo doorgaat.

BAS: Vijf uur op. Melken. Kuilen. Aardappels rooien. Bieten. Met de spuitkar. Ze was zelfs niet vies van de gierput. Je weet 't .... M'n moeder kon temet elke dag op Evertje passen. Ja kijk, dat hoefde van mij nou ook weer niet, dat was misschien het andere uiterste. Maar nou.... Ze doet niks meer. Ja ze breit en ze kookt eten en ze wast en ze wast af en koffiezetten kan der dan ook nog vanaf, maar verder.... Ze is moe zegt ze, moe, maar ze wil niet naar de dokter ook. Een beetje middeltjes van die Annet....

En nou heeft ze 't steeds maar over vakantie. Wat vind jij der nou van?

Deed Ellie dat ook?

KEES: Aan één kant begrijp ik het best. Ja gewoon – het zal toch wel een hele overgang zijn. Evert hele dagen naar school, dat zal wel wennen zijn.

BAS: Nee dat is het niet.

KEES: En als ze dan eerst maar weer der is wat om handen heeft.

BAS: Dat is het niet.

KEES: Je kan der toch wel een beetje op het land laten.

BAS: Dat is het niet. Wil ze niet.

KEES: Nou dan.... Dan ben je uitgeluld.....'t Is niet anders... Weet je wat een masochist tegen z'n vrouw zegt als zij hem slaat? (*Geer staat peinzend op het toneel*)

GEER: Ik heb der nog er eens over nagedacht.....

KEES: Ik au van jou! (*Blackout bij het biljart*)

Beeld 3

Alle ogen op Geer.

GEER: .....Maar u bent abuis....of abuis...te vroeg. 't Is morregen pas waarvoor u komt...morregen. U ben een dag te vroeg. Morregen moet 't zijn...vandaag niet....morregen is m'n huldiging. Ja dat kon ik ook niet weten vanzelf. U zei me niks. En ik nog denken... waar komme ze voor ....maar nou weet ik 't .....morregen. *(Geer begint in een flink tempo wekflessen neer te zetten, wekflessen halfvol water. Hèt thema komt weer op. Buiten lichter)* Dat hadden ze mij dan toch ook wel der eens mogen zeggen, dat 't morregen was.... *(hij houdt een fles peinzend in de hand)* En ik hou der zo van. Bloemen. Stilte. *(als Geer een paar flessen neergezet heeft, loopt hij weer naar het orgel een verdrijft hèt thema....)* Dames en heren....dames en heren mag ik wat stilte... dat is te zeggen....mag ik, mag ik effe aandacht.... Nu u gemeend heeft mij zo in het zonnetje te moeten plaatsen wegens verdienste.... wegens verdienste jegens de gemeenschap..... *(het muzikaal thema komt opeens hard in. Geerd schreeuwt het uit)* STILTE! *(de muziek zwijgt meteen. Buiten weer donker. Geer loopt bij het orgel weg en slaat een andere toon aan)* Ja, ja....ze kunnen der niet meer onder uit, nou niet meer....ze moeten me wel huldigen...nou moeten ze wel. Afijn, hierzo is alles in gereedheid. De vazen. De toespraak. De drank.... Wil u alvast niet? Eén slokje.... O nee da's waar ook ....U wil niet. *(Geer lacht smakelijk. Maar slaat daarna weer een andere toon aan. Dreigend)* Volgens mij komt u toch heel erregens anders voor..... ja u behoeft mij niks wijs te maken.... Waarvoor? *(het tikken van de klok)* Ik ken ook zwijgen.....als 't graf...'t graf. *(Geer loopt het toneel af. Het thema komt heel zacht weer op. Geer wuift het weg. Als hij in het gangpad staat is het toneel donker. Geer slaat een vertrouwelijke toon aan)* Ik vergeet zowat alle dagen in een jaar. Ze vallen allemaal door de mand. Gek hè, en een paar, die onthou je. Die blijven je dan toch bij.... Ja... maar waarom onthou je die. ... en andere niet?..... Ik zie 't zo voor me.....in juni was dat... vorig jaar juni toen het al zo warrem was. Om te puffen zo warrem dat het was. Tegen de middag....ik dacht ik trek er toch maar der eens op uit....effe een ommetje....er was iets....iets eigenaardigs.... Er woei toen zo'n warreme wind. Ik weet nog.... De horizon trilde zowat van de hemel....en in de verte..... ik zie 't zo voor me...Bas de Hors aan 't hooien. *(de speeltafel in het licht. Goed zichtbaar voor het publiek)*

rijdt er een miniatuur hooimachine over het groene laken van het biljart)

Die man is helemaal gek van gras.....stapelmesjokke...hij maakt er soms een gazon van. Hij maait 't bij huis zo glad als... als een biljart wel. Als je 't niet gezien hebt zou je 't nooit geloven..... *(het beeld van de hooimachine verdwijnt weer)*

Afijn...ik loop zo aan 't eind van Broekdijk en ik wou maar weer der eens keren, toen ineens zag ik dat mens uit der molen komen.....in bikini.....tweedelig... Onvoorstelbaar hè. Als je 't niet gezien hebt zou je 't nooit geloven, want ze huppelt zo voor me langs de weg over....rits, rats...als een kaal konijn in de morgendauw... hup bij de Hors het erref op en zoef achterom de keuken in...

Ja kijk....dat blijft je dan toch bij hè....

Maar waarom?..... *(Geer snuift heftig en verdwijnt uit de aandacht)*

Beeld 4

De keuken in de boerderij van de Hors. Uitzicht op weiland. Er schijnt fel zonlicht naar binnen. Cora de Hors zit aan tafel en breit. Ze heeft een vel papier voor zich, waarop in koeienletters DROOM staat. Ze niest en proest naar hartelust en heeft rooie ogen. De radio staat zachtjes aan.

Annet van Engeren komt binnen. Inderdaad: in bikini. Ze heeft een fles met het landbouwbestrijdingsmiddel Sitostera in haar ene hand en een volle weekendtas met uitpuilende handdoek in haar andere. Het raam staat wagenwijd open...

Er drijft een zware etensgeur de zaal in. Wel lekker.

ANNET: Meid, meid wat ben je toch weer bezig. Nou je mag die mooie man van je wel even zeggen dat ie z'n gifkast beter op slot doet. Ik trok er even aan en pang....sprong zo open. Leuk voor als je maar één kind hebt.

CORA: Heb ik ook al zo vaak gezegd. *(Annet zet de fles op tafel)*

ANNET: Wanneer is ie jarig? *(ze wacht het antwoord niet af. Snuift heftig, nogal overdreven)* En wat ruikt het hier weer za-lig

CORA: Ik ruik niks. *(Cora snuift ook even. Beide vrouwen zien elkaar nu voor het eerst face toe face)*

ANNET: Meid wat zie je er uit! Ohh

CORA: Heeft iemand je nog gezien, hiernaartoe?

ANNET: Nee hoezo, alleen dat kereltje dat daar zo lekker boven op de dijk woont.

CORA: Geer.

ANNET: In dat peuterig pannenkoekenhuisje van hem.

CORA: Die houdt z'n mond wel. *(Annet haalt haar tas overhoop)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto